

LUONNOS

VALTIOVARAINMINISTERIÖN ASETUS RAHANPESUN JA TERRORISMIN RAHOITTAMISEN ESTÄMISESSÄ ANNETUSSA LAISSA TARKOITETUSTA VÄHÄISESTÄ TALOUDELLISESTA TOIMINNASTA

1 Tausta

Valtiovarainministeriön asetus liittyy Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) N:o 2015/849 rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta, jäljempänä *neljäs rahanpesudirektiivi*, 2 artiklan 3–6 kohtien kansalliseen täytäntöönpanoon. Kohdat on osittain täytäntöönpanantu rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017), jäljempänä *rahanpesulaki*, 1 luvun 3 §:ssä.

Asetus olisi uusi. Aiemmin voimassa olleen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (503/2008) 4 §:n 1 momentissa säädettiin valtiovarainministeriölle valtuus antaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY täytäntöönpanotoimenpiteistä poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön määritelmän sekä yksinkertaistettuja asiakkaan tuntemismenettelyjä sekä satunnaisesti tai hyvin rajoitetusti harjoitetun rahoitustoiminnan perusteella myönnettyjä poikkeuksia koskevien teknisten perusteiden osalta annetun komission direktiivin 2006/70/EY täytäntöönpanemiseksi tarkemmat säännökset siitä, milloin palvelun tarjoamista pidetään satunnaisena tai hyvin rajoitettuna. Valtiovarainministeriön asetus ei kuitenkaan annettu.

Neljännellä rahanpesudirektiivillä kumottiin komission direktiivi 2006/70/EY ja säännökset satunnaisesti tai hyvin rajoitetusti harjoitetusta toiminnasta tuotiin neljännen rahanpesudirektiiviin.

2 Asetus

Asetuksen 1 §:ssä säädettäisiin asetuksen soveltamisalasta. Asetusta sovellettaisiin kaikkeen sellaiseen liiketoimintaan, joka täyttää rahanpesulain 1 luvun 3 §:n 1 momentissa säädetyt lain soveltamisalaa koskevat rajoitukset. Soveltamisalan poikkeus voisi siten koskea myös muita kuin rahoitusmarkkinoilla toimivia yrityksiä.

Vähäinen taloudellinen toiminta määriteltäisiin asetuksen 2 §:ssä. Pykälän 1 momentin mukaan toiminta olisi vähäistä, jos asiakkaan liiketoimen suuruus tai toisiinsa kytkeytyvien liiketoimien suuruus yhteensä on alle 1 000 euroa tilikauden aikana. Merkitystä ei olisi sillä, suoritetaanko liiketoimi yhdellä tai useammalla suorituksella. Euromääräinen raja tarkoittaisi, että 1 000 euroa ja sen ylittävältä osin liiketoimea ei olisi pidettävä vähäisenä. Neljännen rahanpesudirektiivin 2 artiklan 5 kohdassa on asetettu euromääräiseksi enimmäisrajaksi 1 000 euroa.

Toimintaa mitattaisiin myös suhteessa tilikauden liikevaihtoon. Neljännen rahanpesudirektiivin 2 artiklan 6 kohdassa liikevaihtokriteeri on sidottu ainoastaan pääasi-

alliseen toimintaan. Tämä nimenomainen kohta on täytäntöönpantu rahanpesulain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa eikä siitä säädettäisi erikseen asetuksessa.

Asetuksessa ei jaoteltaisi taloudellista toimintaa erilaisiin liiketoiminnan harjoittamisen muotoihin toisin kuin neljännessä rahanpesudirektiivissä edellytetään. Kun liiketoiminnan muodot kehittyvät koko ajan, sääntelyä olisi päivitettävä jatkuvasti erilaisien toimintojen osalta. Tämä ei ole tarkoituksenmukaista. Lisäksi neljännen rahanpesudirektiivin ja rahanpesulain soveltamisalan piiriin kuuluvat nimenomaisesti toimijat, joiden toimintaan tai asiakkaisiin liittyy rahanpesun ja terrorismin rahoituksen tavanomainen tai kohonnut riski.

Asetuksen 2 §:n 2 *momentissa* säädettäisiin liiketoiminnanharjoittajan velvollisuudesta itse arvioida, täytyvätkö vähäisen taloudellisen toiminnan edellytykset. Jos arvio osoittautuu vääräksi, toiminnanharjoittaja voi tulla rahanpesulain soveltamisalan piiriin.

Asiakassuhde voi olla luonteeltaan pysyvä tai satunnainen. Rahanpesulain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 4 kohta kuitenkin rajoittaa toiminnan tarjoamista yleisesti yleisölle, jolloin asiakassuhde on todennäköisesti luonteeltaan pysyvä.

3 Valmistelu

Asetus on laadittu valtiovarainministeriössä virkatyönä ja siitä on pyydetty lausunnot [...].

4 Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä lokakuuta 2017.